

Уманський національний
університет садівництва

Факультет економіки і
підприємництва

Кафедра обліку і
оподаткування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Оподаткування юридичних та фізичних осіб»

Рівень вищої освіти:	<u>перший (бакалаврський)</u>
Спеціальність:	<u>076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»</u>
Освітня програма:	<u>Підприємництво, торгівля та біржова діяльність</u>
Семестр	<u>6</u>
Курс (рік навчання)	<u>3 (1)</u>
Форма навчання:	<u>денна</u>
Кількість кредитів ЄКТС:	<u>3,0</u>
Мова викладання:	<u>українська</u>
Обов'язкова/вибіркова:	<u>обов'язкова</u>

Лектор курсу	Олена Матрос
Профайл лектора	https://oblik.udau.edu.ua/ua/pro-kafedru/vikladachi-ta-spivrobotniki/matros-olena-mukolaiвна.html
Контактна інформація лектора (e-mail)	matros.helena@gmail.com
Сторінка курсу в MOODLE	https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=332

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Мета курсу	здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності у сфері оподаткування юридичних та фізичних осіб з урахуванням їх специфіки на сучасному етапі розвитку податкової системи України.
Завдання курсу	<ul style="list-style-type: none"> ➤ засвоєння теоретичних та організаційних основ податкової системи та податкової політики; ➤ вивчення методики розрахунків, порядку сплати прямих і непрямих податків (зборів) юридичними та фізичними особами; ➤ ознайомлення з діяльністю державної фіскальної служби тощо.
Компетентності	<p>Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях.</p> <p>Здатність здійснювати діяльність з дотриманням вимог нормативно-правових документів у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності.</p> <p>Здатність застосовувати основи обліку та оподаткування в підприємницькій, торговельній, біржовій діяльності.</p>
Програмні результати навчання	<p>Використовувати базові знання з підприємництва, торгівлі і біржової діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях.</p> <p>Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.</p> <p>Знати нормативно-правове забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і застосовувати його на практиці.</p> <p>Знати основи обліку та оподаткування в підприємницькій, торговельній і біржовій діяльності.</p>

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції / практичні)	Зміст тем курсу	Завдання	Оцінювання (балів)
Змістовий модуль 1. ЗАГАЛЬНІ ПРИНЦИПИ СИСТЕМИ ОПОДАТКУВАННЯ				

Тема 1. Загальні засади підприємницької діяльності в аспекті оподаткування	2/1	Поняття «підприємництво» та види суб'єктів підприємницької діяльності. Види суб'єктів підприємництва. Принципи підприємницької діяльності (Закон України та Господарський кодекс). Дозвільна система у сфері підприємницької діяльності. Державна реєстрація підприємництва.	Опрацювання лекційного матеріалу, самостійна робота щодо опрацювання нормативних джерел передбачених робочою програмою дисципліни. Виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах.	5
Тема 2. Податкова система і податкова політика	2/1	Сутність та види податків. Поняття податкової системи і вимоги до неї. Структурна побудова податкової системи. Принципи оподаткування. Сутність податків. Податки в системі доходів державного бюджету. Податки та інші форми платежів до бюджету: плата, внески, відрахування, збори. Функції податків. Фіскальна функція, механізм її реалізації. Податки як основа фінансової бази держави. Елементи податку. Класифікація податків, її ознаки.	Опрацювання лекційного матеріалу, самостійна робота щодо опрацювання нормативних джерел передбачених робочою програмою дисципліни. Виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах.	5
Модульний контроль			Проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle	5
Змістовий модуль 2. ЕЛЕМЕНТИ ПОДАТКІВ ТА ЗБОРІВ В УКРАЇНІ				
Тема 3. Податок на додану вартість	4/2	Сутність податку на додану вартість, його зародження та розвиток. Передумови впровадження ПДВ в Україні. Податок на додану вартість як ціноутворюючий фактор. Методика включення податку в ціну. Платники і ставки податку. Порядок реєстрації платником ПДВ. Об'єкт оподаткування, особливості його визначення у різних галузях. Пільги по ПДВ, їх направленість та дія. Порядок обчислення податку на додану вартість. Декларація з ПДВ, її зміст, порядок складання. Строки подання декларацій. Оподаткування сільськогосподарської діяльності. Особливості оподаткування підприємств малого бізнесу, що оподатковуються за спрощеною системою оподаткування. Особливості обчислення та сплати податку платниками різних галузей по різних видах операцій та угод.	Опрацювання лекційного матеріалу, самостійна робота щодо опрацювання нормативних джерел передбачених робочою програмою дисципліни. Виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах.	5
Тема 4. Акцизний податок	4/2	Акцизний податок як форма специфічних акцизів. Особливості акцизного оподаткування в Україні. Поняття акцизу. Суб'єкти та об'єкти акцизного податку. Платники акцизного збору, об'єкт оподаткування. Перелік підакцизних товарів і ставки акцизного податку. Методика обчислення сум акцизного податку, що підлягають сплаті до бюджету. Звітність по акцизному податку. Строки сплати акцизного податку та подання декларації.	Опрацювання лекційного матеріалу, самостійна робота щодо опрацювання нормативних джерел передбачених робочою програмою дисципліни. Виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах.	5

Topic 5. Customs and tariff regulation	2/2	Basics of customs affairs. Customs clearance. Control of customs authorities over the payment of customs payments by legal entities. Types of duty. Procedure for calculating the duty amount. Procedure for calculations and payment of customs payments to the budget.	Опрацювання лекційного матеріалу, самостійне опрацювання питань лекції. Виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах.	5
Тема 6. Податок на прибуток підприємств	4/2	Платники, об'єкт і база оподаткування податком на прибуток. Ставки, порядок його обчислення. Податкові різниці. Порядок обчислення та сплати податку на прибуток. Строки й порядок розрахунків з податку за фактичними даними на основі бухгалтерської звітності платників. Декларація з податку на прибуток, її характеристика, порядок заповнення та подання.	Опрацювання лекційного матеріалу, самостійна робота щодо опрацювання нормативних джерел передбачених робочою програмою дисципліни. Виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах.	5
Тема 7. Податок з доходів фізичних осіб	4/2	Оподаткування доходів фізичних осіб як форма індивідуального оподаткування. Оподаткування доходів фізичних осіб у системі оподаткування населення. Порядок нарахування, утримання, сплати та перерахування податку до бюджету. Оподаткування доходу, отриманого платником податку внаслідок прийняття ним у спадщину коштів майна, майнових чи немайнових прав. Оподаткування доходу, отриманого платником податку як подарунок (або внаслідок укладання договору дарування). Оподаткування операцій із заміщенням втраченої власності. Порядок сплати перерахування податку до бюджету. Порядок подання річної декларації про майновий стан і доходи.	Опрацювання лекційного матеріалу, самостійна робота щодо опрацювання нормативних джерел передбачених робочою програмою дисципліни. Виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах.	5
Тема 8. Спеціальні податкові режими	4/2	Порядок визначення кола суб'єктів спрощеної системи оподаткування з числа юридичних та фізичних осіб. База оподаткування за спрощеною системою. Ставки спрощеної системи оподаткування. Особливості сплати інших податків суб'єктами спеціального режиму оподаткування. Платники єдиного податку 4 групи. Умови переходу на сплату податку, критерії визнання сільськогосподарським товаровиробником. Перевірка дотримання критеріїв, за якого дозволяється перебувати на спеціальному режимі оподаткування. Ставки податку та розподіл сплати протягом року.	Опрацювання лекційного матеріалу, самостійна робота щодо опрацювання нормативних джерел передбачених робочою програмою дисципліни. Виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах.	5
Тема 9. Ресурсне оподаткування	4/2	Основи ресурсного оподаткування. Принципи встановлення плати за ресурси. Види платежів за ресурси, особливості формування ставок та визначення платників. Сутність екологічного податку. Платники, об'єкт та база оподаткування, ставки податку. Порядок обчислення і сплати податку в бюджет. Звітність платників податку. Склад рентної плати.	Опрацювання лекційного матеріалу, самостійна робота щодо опрацювання нормативних джерел передбачених робочою програмою дисципліни. Виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах.	5

		Плата за землю як інструмент раціонального використання земельних угідь. Основи побудови земельного податку. Декларація по земельному податку, її характеристика.		
Тема 10. Майнове оподаткування	4/1	Суть майнового оподаткування та характеристика його основних форм. Майнове оподаткування і його значення в сучасних умовах. Види майнового оподаткування. Податок на нерухоме майно. Платники, об'єкт оподаткування, ставки податку, терміни сплати і порядок зарахування до бюджету. Порядок надання пільг. Перспективи запровадження податку в Україні. Зарубіжний досвід справляння даного податку. Оцінка нерухомості для цілей справляння податку на нерухоме майно. Особливості формування механізму справляння податку на нерухоме майно. Порядок справляння туристичного збору, зборів за паркування автомобілів та за провадження окремих видів господарської діяльності.	Опрацювання лекційного матеріалу, самостійна робота щодо опрацювання нормативних джерел передбачених робочою програмою дисципліни. Виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах.	5
Тема 11. Податкове планування на підприємствах	2/1	Корпоративний податковий менеджмент. Етапи податкового планування. Умови, що забезпечують альтернативність податкового планування. Методи та інструментарій податкового планування. Етапи впровадження податкового планування на підприємстві. Податкова оптимізація. Оцінка податкового навантаження. Формування системи показників, за допомогою яких здійснюється оцінка податкового тиску на підприємство. Міжнародна податкова конкуренція. Спеціальні (вільні) економічні зони, території пріоритетного розвитку, офшорні юрисдикції.	Опрацювання лекційного матеріалу, самостійна робота щодо опрацювання нормативних джерел передбачених робочою програмою дисципліни. Виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах.	5
Модульний контроль			Проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle	10
Всього за 1 семестр	36/18			70
Екзамен				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКИ КУРСУ

Політика оцінювання	В основу рейтингового оцінювання знань закладена 100-бальна шкала оцінювання (максимально можлива сума балів, яку може набрати здобувач за всіма видами контролю знань з дисципліни з урахуванням поточної успішності, самостійної роботи, науково-дослідної роботи, модульного контролю, підсумкового контролю тощо). Встановлюється, що при вивченні дисципліни до моменту підсумкового контролю (іспиту) здобувач може набрати максимально 70 балів. На підсумковому контролі (іспит) здобувач може набрати максимально 30 балів, що в сумі і дає 100 балів.
Політика щодо академічної доброчесності	Під час підготовки рефератів та індивідуальних науково-дослідних завдань, проведення контрольних заходів здобувачі повинні дотримуватися правил академічної доброчесності, які визначено Кодексом доброчесності Уманського НУС. Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування тощо) навчання може відбуватись індивідуально (за погодженням із деканом факультету)

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Розподіл балів, які отримують студенти при формі контролю «екзамен»

Види робіт	Змістовий модуль 2											Сума
	Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2									
	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	
Тестові завдання	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	22
Практичні заняття	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	22
Виконання самостійної роботи	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	11
Поточний модульний контроль	5		10									15
Усього	35		35									70
Екзамен												30
Разом												100